

Ректорату Универзитета у Београду
Студентски трг 1, Београд

Предмет: Иницијална жалба на Одлуку Наставно - научног већа Факултета организационих наука Универзитета у Београду 06-01 број 8 од 20.02.2019

На основу Одлуке Сената Универзитета у Београду 06-01 број 06-2067/5-19 од 15.05.2019. године, упућујем

**ИНИЦИЈАЛНУ ЖАЛБУ
НА ОДЛУКУ НАСТАВНО - НАУЧНОГ ВЕЋА ФАКУЛТЕТА ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ 06-01 БРОЈ 8 ОД 20.02.2019**

Иницијална жалба се упућује на део Одлуке Наставно-научног већа Факултета организационих наука Универзитета у Београду (05-01 број 3/61 од 08.05.2019.) донете на основу Извештаја Етичке комисије Факултета 05-01 број 3/52-1 од 23.04 и 06.05.2019 и Стручног мишљења Стручне комисије за процену оригиналности докторске дисертације кандидата Синеше Малог (ФОН 06-01 бр. 3/1 од 03.04.2019), а који гласи

"Утврђује се да нема неакадемског понашања Синеше Малог при изради докторске дисертације".

Поменути део Одлуке није заснован на Извештају Етичке комисије Факултета и Стручном мишљењу Стручне комисије које чини саставни део тог Извештаја, а у супротности је са појединим налазима датим у Стручном мишљењу.

Стога сматрам да је неопходно да ректор Универзитета, сходно Одлуци Сената, поднесе одговарајућу жалбу Одбору за професионалну етику Универзитета у Београду ради детаљног разматрања и санкционисања неакадемског понашања у целокупном процесу везаном за ову докторску дисертацију.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Случај ове докторске дисертације већ дуже времена не налази свој епилог и наноси штету угледу Универзитета у Београду, свим институцијама који га чине и свим истраживачима запосленим на њему. Стога је транспарентни и компетентни институционални поступак на нивоу Универзитета неопходан.

Дана 15.05.2019. Сенат Универзитета у Београду је донео Одлуку 06-01 број 06-2067/5-19 којом се свим запосленим на Универзитету у наставном или научном звању омогућава подношење иницијалне жалбе на Одлуку Наставно-научног већа Факултета организационих наука Универзитета у Београду (05-01 број 3/61 од 08.05.2019.).

На сајту Универзитета у Београду објављен је текст Одлуке Сената као и Одлуке Наставно-научног већа ФОН која садржи Извештај Етичке комисије Факултета и Стручно мишљење Стручне комисије, док су обимни прилози који чине саставни део Стручног мишљења учињени доступним у згради Ректората од 16.05.2019.

Одлука Сената садржи рок до када ректор може да на основу пристиглих иницијалних жалби упути жалбу Одбору за професионалну етику

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
СТУДЕНТСКИ ТРГ Бр. 1
БЕОГРАД

21 MAY 2019

Универзитета у Београду (24.05.2019). За потпуно разматрање свих аспеката Одлуке Наставно-научног већа ФОН-а дати рок је кратак, поготову имајући у виду обимност прилога који нису доступни у електронском облику, и у које сам остварио увид у просторијама Ректората.

И поред ових ограничења, користим своје право које ми је дато Одлуком Сената као истраживачу у научном звању запосленом на Универзитету те водећи рачуна о интересима академске заједнице као целине подносим иницијалну жалбу на онај део Одлуке о коме могу самостално и одговорно да судим у предвиђеном року и на основу тако доступних материјала.

Сматрам да је и из електронски доступних докумената очигледно да део Одлуке који гласи *"Утврђује се да нема неакадемског понашања Синише Малог при изради докторске дисертације"* није валидно заснован из следећих разлога:

- Таква оцена не постоји у Извештају Етичке комисије ФОН. Заправо, Етичка комисија уопште није дала своје мишљење о постојању/непостојању неакадемског понашања већ је само усвојила Стручно мишљење Стручне комисије. Универзитет би морао утврдити и да ли је изостанак овакве оцене кривица саме Етичке комисије или мандата који јој је поверен;
- Таква оцена не постоји ни у Стручном мишљењу Стручне комисије (у на сајту доступном основном тексту без прилога);
- Таква оцена је у супротности са деловима Стручног мишљења који садрже читав низ елемената који указују на присуство неакадемског понашања у изради ове докторске дисертације мада се оно, супротно *Кодексу професионалне етике Универзитета у Београду* (Гласник Универзитета у Београду, 193/16), у основном тексту Стручног мишљења не именује као такво.

Постојање већег броја делова Стручног мишљења који директно указују на неакадемско понашање може се јасно утврдити а изнета аргументација Стручне комисије је непримењива при анализи неакадемског понашања из следећих разлога:

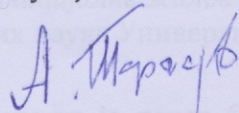
- У Стручном мишљењу Стручна комисија констатује да је "очигледно да постоје пропусти у цитирању извора, који су наведени у појединим деловима текста, али нису адекватно и означени" (стр 5). Комисија ово оцењује као "очигледан пропуст у изради рада" "за који одговорност поред кандидата мора да сносе и чланови комисије за оцену и одбрану рада" (стр 5) те да "на такве делове се према нашем налазу који се може видети у Прилогу 7-Д односи се 4532 речи, или 6.97 % обима рада" (стр 5). На страни 9 Стручна комисија констатује "да постоје одређени спорни делови у дисертацији у којима је идентификован висок степен сличности са туђим текстовима" али "Стручна комисија сматра да и када би се сви ти делови избацили из рада то не би имало никакав утицај на укупни научни допринос дисертације". Комисија разматра и коришћење докторске дисертације С. Хајлемаријама констатујући да је "Кандидат користио поменути дисертацију као основ за израду свог рада" (страна 5) али и да је евидентно "да поменути рад није наведен у списку коришћених извора" (страна 9) те да "обим овог пропуста се креће у максималном обиму од око 3-4%"(страна 9). У ставу 8 на истој страни Стручног мишљења Стручна

комисија констатује да за грешке и пропусте оговорност не може сносити искључиво кандидат већ и чланови Комисије за оцену и одбрану рада који су "морали више да раде са Кандидатом и помогну му у поштовању највиших академских стандарда у изради појединих поглавља овог рада", што указује да ти стандарди нису поштовани. А Прилог бр. 8 Стручног мишљења садржи више примера дословног преузимања текста без навођења аутора и извора и без јасног обележавања.

- Према члану 22. *Кодекса професионалне етике Универзитета у Београду*, плагирање укључује, *inter alia*, и "дословно преузимање текста другог аутора, односно копирање из електронских или штампаних извора, са српског или страног језика, у деловима или целисти, без навођења имена аутора и извора из којег је текст преузет, као и без јасног обележавања преузетог дела". *Основе за кодекс о академском интегритету на високошколским установама у Републици Србији* које је 2016. године донео Национални савет за високо образовање садржи сличну одредбу (став 19) у коме се још јасније подцртава да ово важи за преузимање "у деловима (без обзира на обим) или у целисти". А према ставу 2. члана 1. *Правилника о поступку утврђивања неакадемског понашања у изради писаних радова* (Гласник Универзитета у Београду, 193/16) плагирање представља један од облика неакадемског понашања.
- Однос између обима дословно преузетог текста без навођења извора и целокупног текста, евентуално одсуство неопходности тих делова за научни допринос целокупног рада, као и процена оригиналности и научног доприноса делова текста који нису дословно преузети од других аутора, које као аргументацију Стручна комисија користи, стога не представљају критеријуме релевантне за утврђивање постојања овог типа неакадемског понашања. Стручна комисија је пропустила да то учини, већ је минимизирала значај преузимања и користила еуфемизме "грешке" и "пропусти" за низ повреда члана 22 *Кодекса*.

Што се понашања других актера у овом процесу тиче, у Стручном мишљењу комисија се није држала релевантних дефиниција из члана 22 *Кодекса* и става 19 *Основа за кодекс*, а Етичка комисија ФОН није дала своју оцену постојања/непостојања неакадемског понашања. Стручно мишљење садржи и оцену да је било "повреда појединих правила и процедура од стране обе стране - како Факултета тако и Универзитета" (стр. 1 Стручног мишљења) као и оцену да постоји одговорност чланова *Комисије за оцену и одбрану рада* (стр. 5; стр. 9 став 8. Стручног мишљења). Сматрам да одговарајућа тела Универзитета у Београду треба да размотре и ове наводе, а и све друге уочене неправилности које крше *Кодекс* а до којих могу доћи током неопходне детаљне анализе комплетне документације везане за овај случај.

У Београду
21.05.2019

др Алексеј Тарасјев, научни саветник
Институт за биолошка истраживања
"Синиша Станковић" Универзитета у
Београду, Булевар Деспота Стефана 142
063 7 214 250
tarasjev@ibiss.bg.ac.rs